

4. เหตุลตโทษ (นอกโครงสร้างความรับผิดชอบ)

- ผ่านโครงสร้างความรับผิดชอบ 1, 2, 3 → ผู้กระทำความผิดและมีโทษ

1. การไม่รู้กฎหมาย ม.64

- เป็นความผิดของกฎหมายประเภท mala prohibita
- พฤติการณ์ → เฉพาะตัวของผู้กระทำความผิด
- ศาลลตโทษได้ แต่จะไม่ลงโทษเลยไม่ได้

2. วิกลจริตที่ยังสามารถรู้ผิดชอบบ้างหรือยังบังคับตัวเองได้ ม.65 ว.2

ตัวอย่าง

- 1) แดงเป็นโรคบ้าเลือด คุ่มดีคุ่มร้าย เป็นโรคจิตรพันเพื่อน บางขณะรู้ผิดชอบเหมือนคนธรรมดา
- 2) แดงป่วยโรคจิตเรื้อรัง แต่ยังรู้ผิดชอบบ้างและบังคับตัวเองได้

3. มีนเมาที่ยังรู้ผิดชอบอยู่บ้างหรือบังคับตัวเองได้บ้าง ม.66

4. ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์บางมาตรากับญาติ ม.71 ว.2

- บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน → ตามความจริง
- บุตรบุญธรรม ไม่ใช่ผู้สืบสันดาน
- พี่เขย น้องเขย ฯ ไม่ใช่ผู้สืบสันดาน

5. เด็กอายุ 14 – 20 ปี ม.75, 76

เด็ก 14 >= 17 → ลตโทษ 1/2

เด็ก 17 >= 20 → ไม่ลต หรือ ลตโทษ 1/3 หรือ 1/2

6. เหตุบรรเทาโทษ ม.78

- ดูจากพฤติการณ์ในการกระทำความผิด แยกเป็นก่อน /หลัง กระทำความผิด

1) ก่อนกระทำผิด

- โง่เขลาเบาปัญญา → ถูกเสียนมสอน
- ตกอยู่ในความทุกข์อย่างสาหัส → สภาพยากจน พิการช
- มีคุณความดี → เคยรับราชการ เป็นทหาร

2) หลังกระทำผิด

- บรรเทาผลร้าย → เอาของมาคืน
- ลุกโทษ - → มอบตัว เอาของกลางไปให้
- .ให้ความรู้ศาลเป็นประโยชน์ในการพิจารณา → สารภาพ

7. เหตุเพราะบันดาลโทษะ ม.72

(1) ถูกข่มเหงอย่างร้ายแรงด้วยเหตุไม่เป็นธรรม → ต้องร้ายแรง ใช้วิญญูชน

- แดงแอบไปจูบแฟนสาวดำ
- แดงไปชำเราภริยาดำที่อยู่กินกันมา 50 ปี
- แดงเอาเท้าไปลูบหัวดำ
- แดงไปจีบแฟนดำจนแฟนดำบั่นใจ ดำไปตามก็ถูกดำว่า “หน้าตัวเมียหญิงไม่รักยังจะตามมาอีก”
- แดงชวดดำเล่นไพ่ ดำไม่เล่น แดงด่าดำด่าแล้วด่าอีก
- แดงอยู่กินกับดำ ดำนำหญิงอื่นมาอนที่บ้าน

(2) ถูกข่มเหงทำให้บันดาลโทษะ → ไม่ใช่ก่อเรื่องก่อน

- แดงด่าดำ ดำด่ากลับ แดงเอามีดไปฟันดำ
- แดงและดำวิวาทกัน แดงใช้มีดฟันดำ

(3) กระทำต่อผู้ก่อขณะบันดาลโทษะ → ในทันทีทันใดเมื่อทราบ ไม่ต้องไตร่ตรอง

ถาม

- 1) แดงเอาเท้าลูบหัวดำ ดำโมโหคิดว่ามีดแทงดำ ดำหลบหนีไปโดนขาบาดเจ็บ
- 2) แดงเพื่อนสนิทขาว เห็นภริยาขาวกำลังถูกนายดำหอมแก้ม
- 3) แดงพ่อตาถูกขาวตบ ดำลูกเขยโกรธ
- 4) แดงพ่อถูกขาวตบ ดำลูกโกรธ
- 5) แดงนำถูกขาวตบ ดำหลานโกรธ
- 6) แดงถูกดำทำร้ายสลบไป 2 วัน ตื่นมาพบบาดเจ็บแผลจึงโมโห ไปทำร้ายดำ

- 7) แดงทหารชายแดงมาทราบข่าว ภริยาถูกตำข่มขืนเมื่อ 2 เดือนก่อน จึงโมโห ไปทำร้ายตำ
- 8) แดงถูกตำทำร้ายที่หน้า แดงกลับไปบ้านสองกระจกพบหน้าฟกช้ำ จึงโมโห ไปทำร้ายตำ
- 9) แดงยิงพ่อตำ ตำโกรธตามแดงไป พบแดงยืนกับชาวลูกชาย ตำยิงลูกชาย
- 10) แดงเอาอิฐปากระจกตำ ตำโมโหเอาอิฐปากระจกแดง
- 11) แดงยิงพ่อตำไม่ถูก ตำโกรธและจะช่วยตำจึงคว่ำปืนยิงไปที่แดง